

REVISTA: ELEMENTE DE CONȚINUT ȘI DE FORMĂ

THE MAGAZINE: ELEMENTS OF CONTENT AND FORM

Georgeta STEPANOV, ORCID: 0000-0002-7884-8453

Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 070.4 + 050

email: stepanovgeorgeta@gmail.com

Revista este o publicație periodică, tipărită pe un suport de hârtie, care, conform unei periodicități anume, pune în circuitul informațional texte de natură analitică și imagini color, realizând prioritar, funcțiile de interpretare, de culturalizare și de divertisment. „Ea este cel mai vechi element al sistemului mass-mediei, întrucât suportul minim necesar acesteia putea fi găsit și acum câteva secole, spre deosebire de celelalte tipuri de media care au apărut pe piața informațională începând cu secolul al XIX-lea” [1, p. 26]. Revista își are propriile formate, mijloace și forme de expresie, care proiectează specificitatea ei în raport cu alte elemente ale sistemului mass-mediei.

Elementele constitutive ale unei reviste formează un ansamblu structurat, în care fiecare dintre acestea își are rolul, contribuția și aportul său la formarea produsului finit. Din perspectivă funcțională, elementele constitutive ale unei reviste pot fi clasificate în: 1) elemente de conținut și 2) elemente de formă. Elementele de conținut și cele de formă reprezintă particularitățile distinctive ale unei reviste, din care și reiese modelul identitar al ei. Ele sunt selectate în funcție de conceptul revistei (care, la rândul lui, depinde de nevoile și interesele cititorilor) și condiționează în mod necesar specificul acesteia: forma, conținutul, stilul și retorica ei.

În categoria elementelor de conținut se includ: titlul revistei, cuprinsul, date editoriale, sigla, motto, elementele textuale (studii, anunțuri, articole, interviuri, sondaje, analize

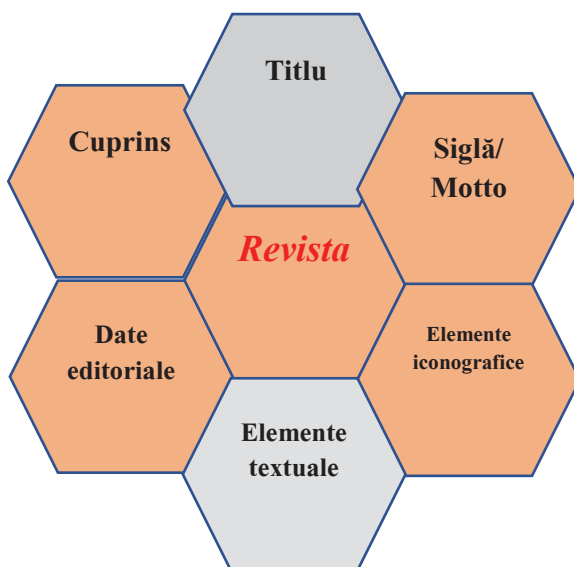

Fig.1. Elemente de conținut ale revistei

Sursa: Elaborat de autor

etc.), precum și elementele iconografice (fotografii, colaje, grafice, desene, caricaturi etc.) (Fig. 1).

Există trei modalități de proiectare a conținuturilor în reviste: textuală, ilustrativă și mixtă. Modalitatea de prezentare a conținuturilor depinde de tipul de revistă. Revistele științifice, de exemplu, își prezintă conținuturile prioritar în formă textuală, imaginile fiind doar material ilustrativ la textul de bază. În contrast, revistele de divertisment cel mai des aplică cea de-a doua modalitate, întrucât folosesc prioritar iconografia, textul fiind folosit complementar, pentru a indica sursa imaginii, a descrie legendele imaginilor, a face unele precizări etc. Totuși, cele mai multe reviste adoptă modalitatea mixtă de prezentare a conținuturilor.

Elementele de formă ale unei reviste sunt: design-ul, prezentarea grafică a paginilor, rubricile, formatul, caracterul de literă, cromatică. Ele formează discursul ilustrativ al revistelor, care este orientat să accentueze conținuturile materialelor jurnalistice, dar, îndeosebi, să asigure atractivitate comunicării vizuale moderne.

În pofida concurenței: acerbe, existentă în sistemul contemporan al mass-mediei, revista, ca element al presei tipărite, reușește să se mențină și chiar să-și extindă segmentele de public datorită formei și conținuturilor sale analitice sau de loisir. Spre deosebire de alte media, revista propune o abordare „sistemică” a realității, oferind publicului cititor o viziune integrală, de ansamblu a lucrurilor. „În timp ce alte medii pot prezenta fragmentar informațiile, fără a le reliefa poziția lor în matricea socio-culturală, revista, de regulă, nu oferă informații non-conceptuale, fapt ce se datorează integrității textului cultural pe care îl solicită formatul de revistă” [2, p. 12].

Imaginea revistei se formează în funcție de modul în care sunt utilizate elementele de formă; ea se diferențiază, în mod prioritar, în funcție de tipul de revistă, obiectivele pe care le realizează, funcțiile pe care ea le exercită, precum și de segmentul de public pentru care este destinată. Totodată, imaginea revistei este o reflectare a gradului de cultură generală a publicului, a nevoilor lui informaționale, culturale și sociale. De exemplu, pentru revistele populare, de masă, imaginea lor și forma de prezentare a materialelor este chiar mai importantă decât însăși conținutul acestora. Indiferent însă de specificul său, fiecare revistă tinde să vină cu o abordare individualizată, care să-i proiecteze identitatea proprie și imaginea grafică în contextul publicațiilor periodice tipărite.

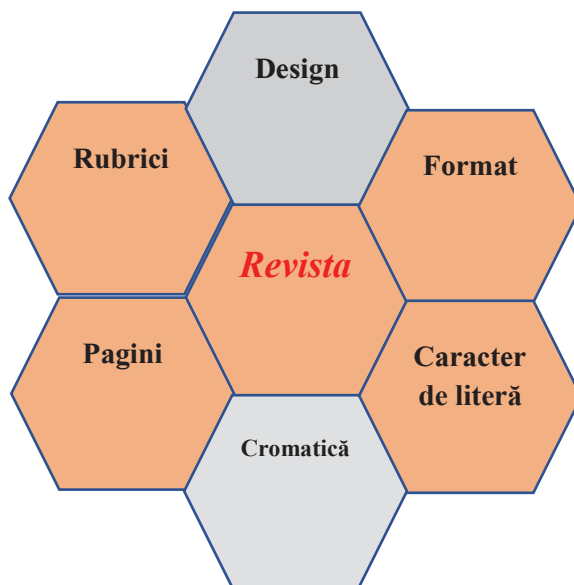

Fig.2. Elemente de formă ale revistei
Sursa: Elaborat de autor

Elementele de formă rămân, de regulă, constante pentru toate edițiile unei și aceleași reviste, uneori însă acestea pot varia nesemnificativ în funcție de specificitatea unor ediții concrete. Aceste elemente definesc stilul vizual al publicației și conferă o notă de atractivitate, dar și de individualitate fiecărei ediții în parte. Totodată, aceste elemente asigură lizibilitatea informației, ușurând astfel procesul de lectură, și conferă revistei un aspect atractiv, estetic.

Elementele de conținut și cele de formă reprezintă însemnele revistei ca tip de media, care, împreună luate, formează modelul identitar al acesteia. Rolul elementelor de conținut și al celor de formă în constituirea modelului identitar, însă variază de la caz la caz. De exemplu, în modelele identitare ale revistelor specializate, accentul cade, prioritar, pe elementele de conținut, cele de formă fiind utilizate, în special, pentru asigurarea autenticității și unicității produsului mediatic. Contrar acestei practici, modelele identitare ale revistelor populare se axează pe elementele de formă, prezentarea materialelor având prioritate în raport cu conținuturile acestora. Indiferent de tipul de Model identitar al unei reviste, de genul acesteia, este determinant pentru ea succesul, atractivitatea și competitivitatea sa.

Referințe:

1. STEPANOV, G. *Bazele jurnalismului*. Chișinău: CEP USM, 2018. 193 p. ISBN 978-9975-142-74-8.
2. КЕРС, С.А. *Журнал как фактор формирования современной молодежной культуры России*: Автореферат дисс... канд. культурологии. Санкт-Петербург: РГПУ им. А. И. Герцена, 2009. 25 с.